

Rasspecifik avelsstrategi RAS för

MASTIFF

Reviderad 2015

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Inledning	3
Historik	3-4
Mastiffens utveckling i England	4-5
Mastiffens utveckling i Sverige	5-6
Avelspolicy	7-8
Population/Avelsstruktur	9-15
Registreringsuppgifter, kullstorlek, inavelsgrad	9
Hälsa	16 -20
Hälsoenkät 2013	20-22
Mentalitet	23-24
Exteriör	24
SRD	24-25
Det fortsatta arbetet,	25-26
Faktaunderlag och förankring av RAS	26

Inledning

År 2001 beslutade SKK:s kennelfullmäktige att det för varje ras ska finnas en rasspecifik avelsstrategi, RAS. Den ska innefatta rasens historia, nuläge och sammanfatta aktuella avelsmål och fungera som råd för uppfödarna. Svenska Mastiffklubben önskar även att detta reviderade RAS ger allsidig information om rasen mastiff till såväl uppfödarna som hanhundsägarna och andra rasintresserade.

Generellt om rasen

Mastiffen är en mycket storvuxen och kompakt familjehund. Mastiffens användningsområde har förändrats under årens lopp, från att ha använts till lejon-, tjur- och björnhetsningar och senare till

gårds- och vakthundar är den idag en ren sällskapshund. Svenska Mastiffklubben bildades 1996 och ingår i Svenska Bergs- och Herdehundsklubben. Mer information om rasklubben och dess verksamhet finns på Svenska Mastiffklubbens hemsida.

Mastiffens historia och bakgrund

Mycket finns skrivet om Mastiffens ursprung och historia. Mycket är också omtvistat, motsägelsefullt och spekulativt. De flesta är emellertid ense om att rasens rötter finns i Asien och att hundtypen funnits i mer än fyra tusen år.

Rasens namn anses komma från ordet *manetus* (tämjd) och har utvecklats över *matrin* och *mastin* till *mastiff*. Andra namn som *moloss*, *alan* och *alaunt* förekommer. Alla hundraser med dessa benämningar är stora, tunga, kraftfulla och kvadratisk byggda med ett mer eller mindre trubbigt nosparti. Dessa hundtyper användes till olika sysslor såsom vakt, skydd och jakt samt som stridshundar för kamp med lejon och björnar.

På en relief från 2200 f Kr kan man se en man som håller sin hand på en jättestor hund av mastifftyp. Det är den tidigast kända bilden av en typisk mastiff. Vidare finns på British Museum en mycket vacker vävnad i vadmal från 650 f Kr som visar en lejonjakt. Vävnaden har sin ursprungliga plats i Assibumipals palats i den assyriska staden Nineve vid floden Tigris, 600-talet f Kr) och representerar mastiffer av modern typ.

Hur rasen kom till England går inte riktigt att spåra, men mest troligt är att hundarna följde med olika folkgrupper per landsväg och över haven. Eventuellt fanns redan då en inhemsk typ av mastiff i England. Dessa hundar korsades med de invandrade hundarna.

När romarna invaderade nuvarande Storbritannien (55 f Kr) fann de hundar som de kallade ”de bredmunnade hundarna från Britannien” och som var större än deras egna. Romarna blev så förtjusta i de brittiska mastifferna att en ministerpost inrättades med ansvar för att exportera dessa hundar till Rom, där de fick strida mot björnar och lejon.

I England har mastifferna under vissa tider funnits i ett stort antal. Under Edward III:s regeringstid på 1300-talet tillkom en lag om att så många mastiffer som möjligt skulle hållas i varje by i England. Chaucer, Shakespeare, Sir Walter Scott och andra berömda författare har nämnt mastiffer i sina verk. I dramat Henry V låter Shakespeare en fransk officer före slaget vid Agincourt tala om de engelska öarnas uppfödare och deras mastiffer som hade ett makalöst mod. Möjligtvis tänkte Shakespeare på den tik som räddade livet på sin husse Sir Piers Legh, då hon vaktade honom efter att han hade blivit skadad vid slaget vid Agincourt. Ett minne finns att beskåda på Lyme Hall, säte för Legh-familjen. De mastiffer som hölls där lär ha varit av samma linjer som ”Agincourt-tiken” ända fram till kriget 1914.

Under Henry VIII:s regeringstid i början av 1500-talet hade mastifferna börjat användas till björn- och tjurhetsningar. En speciell post inrättades för ”Kungliga spel mot tjurar och björnar”. Detta blev en nationalsport som utövades i många år. Den hundras som oftast användes var mastiff. Men rasen hade andra uppgifter än att användas till denna brutala sport, vilket man kan studera i konsten. Den mest berömda tavlan är av Van Dyck (1638) och visar ett av Charles I:s barn med sin favoritmastiff.

Så småningom infördes förbud mot björn- och tjurhetsningar och rasen har därefter använts som vakt- och gårdshundar.

Två mastiffer vid namn ”Fool” och ”Garrant” följde med Kapten Pringes skepp ”Endeavour” på dess första resa till kolonin Amerika. En tavla finns i USA på dessa två hundar som visar dem bärande spjut i munnen och indianer som flyr bort från dem.

Vid mitten av 1800-talet, närmare bestämt 1835, började renaveln av mastiff. De av Stonehenge 1879 uppställda raskännetecknen antogs 1883, samma år grundades Old English Mastiff Club, en klubb som i mycket är sig lik än i dag.

Mastiffens utveckling i England

Mastiffens glansperiod i England i modern tid inföll mot slutet av 1800-talet, då de stora mastiff klasserna av imponerande kvalitet sägs ha varit en verklig sevärdhet på många ledande utställningar.

Dåtidens uppfödare, bland vilka särskilt överstelöjtnant Z Walker från Birmingham nämns för att ha gjort mycket för rasen, lyckades med konststycket att kombinera storlek och massa med sundhet och goda rörelser. Ett exempel är en av Walkers mest berömda hundar GBCh Stensor född 1888. Han hade utmärkta rörelser och trots sina modiga 80 kg lär han ha varit mycket duktig på häcklöpning!

Vid den här tiden hände emellertid något som på mindre än ett par årtionden skulle sopa bort nästan hela grunden för den välbyggda rastypiska mastiffen. Det gick mode i mastiffernas huvud, som enligt standarden skall vara torrt och kvadratisk. Intresset koncentrerades nu helt till korta nosar. Allt annat blev ointressant. Rörelserna, benstommar, vinklar och pigment betydde ingenting längre. Aveln koncentrerades nästan uteslutande till några få trubbnästa individer och det dröjde inte många år förrän man kunde se resultatet av denna kortsiktiga inavel. Benstommarna blev veka och bräckliga och rasen gick tillbaka i storlek och kraftfullhet. Många uppfödare besvärade sig inte heller med att ta vara på den så väsentliga pigmenteringen i avelsarbetet, vilket ledde till slätstrukna och urblekta hundar.

Dessbättre hade några få uppfödare lyckats behålla huvudet kallt under dessa ödesdigra sekelskiftesår. Och med deras tidigare så ringaktade linjer som grund och motvikt till ”nossyndromets” offer, började en bit in på 1900-talet det mödosamma – men lyckosamma – rekonstrueringsarbetet.

Under 30-talet hade uppfödarna i England fått riktigt god ordning på rasen igen och hade siktet inställt på en ny storhetstid för mastifferna, när en katastrof åter drabbade hundarna. Andra världskriget bröt ut och snart blev det ont om mat i England. Livsmedel ransonerades och kött till hundar som äter dubbelt så mycket som en människa var inte att tänka på. Merparten av Englands alla mastiffer fick förr eller senare avlivas pga. livsmedelsbristen.

Men några engelska mastiffer undgick kriget genom att deras ägare och uppfödare skeppade över dem till kollegor i USA. Dessa hundar skulle komma att bli rasens räddning.

Praktiskt taget alla mastiffer i England idag - och därmed även i Sverige - härstammar från en liten kärntrupp av endast nio hundar. De kallas ibland ”de nio originalen” och med dessa som grund lyckades engelska uppfödare under efterkrigsåren återskapa en ny stam av engelska mastiffer i landet.

Under de här åren förekom även inkorsning med Sankt Bernhardshunden och därför kan det även i våra dagars kullar dyka upp någon valp med mycket kraftig päls. Dessa inofficiella korsningar må ha satt icke önskvärda spår men var sannolikt ändå ett nyttigt tillskott av nya genvarianter i den extrema inavel som det innebar att bygga upp en stam på bara nio hundar.

Nummer ett av de nio, Sally of Coldblow, var den enda avelsdugliga tiken i hela England efter kriget. Sally ensam är alltså den enda direkta länken tillbaka till tiden före andra världskriget.

Sally parades med Templecombe Taurus, vars bakgrund är fullständigt okänd. Taurus lär ha påträffats i London efter Blitz, herrelös och utom någon som helst identifikation. Han registrerades av Engelska Kennelklubben som Engelsk Mastiff. Men eftersom hans härstamning är helt okänd kan man fråga sig om han kanske var en ovanligt storväxt Bullmastiff. De resterande åtta

hundarna importerades till England från USA och Canada och de var alla mer eller mindre nära avkommor till de hundar som exporterades från England före kriget.

Mastiffens utveckling i Sverige under 1900-talet fram till 1984

Mastiffen har funnits sedan 1800-talet i Sverige, redan på den första utställningen som hölls i Stockholm 1886 fanns representanter av rasen anmälda. Dessa mastiffer blev emellertid beskrivna som hundar av dålig kvalitet. Den ena var den fawnfärgade Cato född 14 april 1885 i Elfbacka. Catos far var Leo och hans mor Doris. Cato var uppfödd och ägd av von Croneborg och blev far till den första kända Mastiff kullen i Sverige. Den andra mastiffen från utställningen år 1886 var Monk, fawnfärgad och född 1883. Han ägdes av F W Stoddard i Alingsås. Uppfödaren hette J Fleming och bodde i Skottland.

1951 importerade grevinnan Ann Wachtmeister hanhunden Withybush Marcus och 1956 importerade Börje Falck tiken Queen of Terrytop. Dessa två importer fick en kull valpar 1958 och en av avkommorna blev Best In Show på SKK:s utställning i Jönköping 1960.

1962 importerades Beauty of Copenore och 1963 Copenore Camelot. Dessa två fick en kull 1965 men inga avkommor gick vidare i avel.

Under 1970-talet importerades Forefoot Mr Creakle och Canonbury Historiana. 1978 fick dessa en kull där det föddes en tik. 1976 importerades Forefoot Rex Aristo och Kisumu Vicountess Viola. Ett år senare kom Nandina Zenn Rene och Cornhayes Lacer. 1978 föddes två valpkullar. I kullen efter Forefoot Mr Creakle och Canonbury Historiana föddes en tik, My fair Lady. I den andra kullen som var efter Forefoot Rex Aristo och Kisumu Vicountess Viola föddes fem valpar. 1979 importerades Celerity Nice Value och Kisumu Princess Zelda. Detta år upprepades också kombinationen med Forefoot Rex Aristo och Kisumu Vicountess Viola, där 2 +2 valpar föddes.

1980 importerades Lesdon Lady Eadgyth och Farnaby Fascinating Flutter. 1981 föddes en kull om sju valpar efter Nandina Zenn Rene och Celerity Nice Value. Ännu en tik importerades från England vid namn Queensway Rose of Celerity. 1982 föddes två valpkullar. Den första var Forefoot Rex Aristo och My Fair Lady föräldrar till och fem tikar blev resultatet. Den andra kullen var efter Farnaby Fascinating Flutter och Alfie, som var efter Forefoot Rex Aristo och Kisumu Vicountess. En ny import från England detta år var Glynpedr Vimto.

1983 föddes två valpkullar, bägge fallna efter samma fader Farnaby Fascinating Flutter. Tikarna var Lesdon Lady Eadgyth resp. Alfie. 1984 importerades Glynpedr Tom Collins samt fyra kullsyskon från Irland, Esmeralda, Kudy, Opal och Pearl.

Även importer från Australien, Holland samt USA har fått betydelse i aveln.

Sedan 1984 har antalet uppfödare fortsatt att växa och rasen har år 2014, 27 registrerade kennlar varav några av dessa ej haft några registrerade kullar på ett antal år. Intresset för rasen är på stadig uppgång och registreringssiffrorna visar en stigande trend (se under avsnittet Population/Avelsstruktur).

AVELSPOLICY

Gäller alla uppfödare och hanhundsägare (som lånar ut sin/sina hanar till avel), även de som inte är medlemmar i Svenska Mastiffklubben.

Uppfödare och hanhundsägare av mastiff skall följa lagar och förordningar som rör avelsarbetet och uppfödning enligt:

- Europarådets konvention till skydd för sällskapsdjur
- Djurskyddslagen med regler och förordningar
- SKK:s grundregler och SKK:s avelspolicy
- Rasklubbens RAS-dokument med dess rasspecifika formuleringar rörande avel med mastiff

Uppfödare och hanhundsägare av Mastiff

- Samarbetar aktivt för rasen bästa
- Medverkar aktivt till att fakta kring rasen kan insamlas via hälsoundersökningar, enkät m.m.
- Uppmuntrar aktivt valpköpare att delta i hälsoundersökningar, enkäter m.m.
- Medverkar aktivt till att bevara rasens genetiska mångfald till eftervärlden
- Arbetar aktivt till att motverka inavel och dess effekter på hundens hälsa och välbefinnande
- Undviker matadoravel
- Att ej använda för unga individer i avel.
- Använder till avel endast mentalt, funktionellt och exteriört rastypiska hundar

Grundförutsättningen för att nå målen är ett gott samarbete, där uppfödare, hanhundsägare och valpköpare visar varandra respekt och välvilja. Det är betydelsefullt att skapa en öppenhet som gör det naturligt att utbyta erfarenheter för att nå de uppsatta målen. Vi lär av varandra!

Svenska Mastiffklubben vill på följande sätt främja rasens utveckling

Rasklubbens ansvar är att förvalta och utveckla rasen. Eftersträva friska, sunda, rastypiska och mentalt bra mastiffer. Rasens utveckling grundas på uppfödarnas val av avelsdjur. Genetisk variation är en förutsättning för rasens möjlighet till överlevnad. Målet för aveln ska därför vara målinriktad, långsiktig och hållbar.

Hund skall vara officiellt kvalitetsbedömd minst en gång vid 18-månaders ålder. Vid kvalitetsbedömningen blir ägaren uppmärksam på om hunden överensstämmer eller inte med rasstandarden beträffande exteriör och mentalitet. Vi bör värna om avelsdjur med vänligt och glatt temperament, utan inslag av stress eller nervositet samt en god hälsa som möjliggör ett långt liv.

Genom kontinuerligt inhämtande av information om rasens hälsostatus, exteriöra utveckling och mentala status (BPH) hoppas vi kunna följa upp och föra rasens utveckling framåt i Sverige. Då det är få individer som genomför BPH idag, bör vi inhämta information om rasens mentalitet från utställningskritiker. Med information till uppfödare, avelshundsägare och medlemmar vill vi öka kunskaperna och förståelsen för avelsarbete inom rasen.

Strategi

- Regelbunden uppföljning i SKK:s avelsdata. Årlig redovisning i klubbtidningen och årsmöteshandlingarna.
- Enkät med allmänna frågor kring hälsostatus vart 5:e år. Frågorna baseras på resultat av tidigare enkäter samt redovisad hälsostatus i Avelsdata.

- Webbaserad enkät med riktade frågeställningar mot specifika problemområden, t ex hudproblem, korsband och knä.
- Uppfödare som länkar till klubbens hemsida ska förbinda sig att svara på enkäter samt uppmuntra och informera sina valpköpare om vikten av att svara på hälsoenkäter.
- Avelskommittén ska utifrån utställningskritiker samt SRD blanketterna utvärdera mentaliteten och exteriöra avvikelser från rasstandarden.

Mål

- Fortsätta arbeta med att regelbundet följa upp och informera om rasens mentalitet och hälsostatus.

Population/ Avelsstruktur

(Källa SKKs Avelsdata)

Nuläge: Mastiffen har under de senaste åren ökat i popularitet. Mellan 1990-2001 registrerades 348 hundar, jämfört med åren 2002-2013 då 519 mastiffer registrerades i SKK. Medelvärde för den senaste 5-årsperiodens (2010-2014) registreringar ligger på 31 hundar per år. Antalet importer är ca 5 hundar per år, men det är relativt få av dessa har använts i avel. Det är svårt att uppskatta den totala populationen på grund av att det inte finns uppgifter om hur många hundar som lever idag.

Antalet registreringar 1990-2015

Antalet importer anges inom parentes.

Antal reg./år	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999
Tikar	16	14	17	7	8	14	12	10	17	10
Hanar	13	16	18	14	6	10	22	17	14	5
Totalt	29	30	35	21	14	24	34	27	31	15

Antal reg./år	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Tikar (varav importer)	16	26	11	30	26 (3)	21 (2)	31 (2)	19 (2)	13 (3)	20 (2)
Hanar (varav importer)	24	22	18	39	33 (1)	24 (5)	30 (5)	16 (4)	13 (2)	23 (4)
Totalt	40	48	29	69	59 (4)	45 (7)	61 (7)	35 (6)	26 (5)	43 (6)

Antal reg./år	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Tikar (varav importer)	8 (2)	31 (5)	25 (3)	8 (1)	8 (1)	19 (3)
Hanar (varav importer)	7	22 (3)	32 (3)	5	6 (3)	14
Totalt	15 (2)	54 (8)	57 (6)	13 (1)	14 (4)	33 (3)

Kullstorlek

	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Kullstorlek genomsnitt	3,9	5,6	4,7	3,5	6,0	7,7	5,0	7,0	9,3	4,8	7,8	7,0	5,4
Antal kullar	7	8	3	6	2	3	7	4	3	4	4	7	7

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Kullstorlek genomsnitt	5,8	7,6	6,3	9,0	5,1	3,6	6,6	4,3	6,2	5,7	10,0	5,3	4,7
Antal kullar	9	7	6	6	7	5	5	3	13	3	1	3	6

Den genomsnittliga kullstorleken ligger på ca 6 valpar men man bör observera att enstaka kullar ger ett stort utslag på medelvärdet när ett litet antal kullar föds per år.

Djur använda i avel tikar/hanhundar

	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999
Kullar	7	8	3	6	2	3	7	4	3	4
Tikar	6	8	3	6	2	3	7	4	3	4
Hanar	4	4	2	3	2	2	4	3	3	2

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Kullar	4	7	7	9	7	6	6	7	5	5
Tikar	4	7	7	9	7	6	6	7	5	5
Hanar	3	5	7	8	6	6	5	6	4	5

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Kullar	3	13	3	1	3	6
Tikar	3	13	3	1	3	6
Hanar	3	12	3	1	3	6

Målet är att lika många tikar som hanar går i avel, vilket också tillämpas av uppfödarna av rasen. Sedan 2012 kan sk dubbelparning användas vilket innebär att man parar en tik med flera hanar under ett lopp. För detta krävs att uppfödaren ansöker om tillstånd hos SKK i god tid före parning och gör en härstamningskontroll av valparna med hjälp av DNA-test före registrering. Dubbelparning kan vara ett sätt för uppfödarna att kunna använda fler hanhundar i sin avel.

Inavel

Inavelsgraden i en sluten population (ex en hundras) ökar med tiden vilket medför att den genetiska variationen minskar och därmed avelsurvalet dvs en del av genvarianter riskerar att försvinna ur populationen. För att bromsa denna utveckling skall inte inavelsgraden vid en enskild parning överstiga 6,25 % (motsvarande kusinparning). Detta är en absolut övre gräns och det är önskvärt att den hålls på en betydligt lägre nivå. I en numerärt liten ras som mastiff är det extra viktigt att de enskilda parningarna inte genererar avkomma med hög inavelsgrad eftersom det får en stor inverkan på populationen.

Uppföljning sedan förra RAS: Mellan åren 2009-2014 har ingen enskild parning överskridit 6,25 % i inavelsgrad.

Inavelsgraden har minskat till uppsatt mål, även mycket lägre. Om den totala inavelsgraden skall kunna hållas under kontroll är det viktigt att enskilda uppfödare inte överskrider de nivåerna som är önskvärda för rasen i helhet.

Rasens genomsnittliga inavelsgrad mellan åren 2006-2015

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Inavelsgrad	2,6 %	1,6 %	1,2 %	1 %	0,2 %	1 %	0,4 %	0 %	0 %	0,9 %

Rasens genomsnittliga inavelsgrad. Beräknad över 5 generationer.

Strategi

Inavelsgraden för varje kull skall vara känd inför planerad parning, beräknas t ex med Avelsdata. För att bibehålla den genetiska variationen bör uppfödare undvika att upprepa redan gjorda kombinationer. För att bredda avelbasen rekommenderade Svensk Mastiffklubben uppfödarna importera sperma, åka utomlands för att para sina tikar, låna avelshannar från andra länder. Avelskommittén gör en årlig uppföljning av inavelsgraden som redovisas i MastiffBladet och på årsmötet.

Mål

- Att hålla inavelsgraden på fortsatt låg nivå och ej gå över 2% för hela rasen beräknat på 5 generationer.
- Minska antalet upprepade avelskombinationer.

Avelsstruktur– avkommor och barnbarn per avelsdjur

Användning av avelsdjur

Enligt SKKs grundregler får man inte para för unga eller gamla tikar och inte heller för tätt mellan kullarna. En tik får inte paras förrän tidigast i andra löpet och aldrig före 18 månaders ålder enligt lag. Man får inte heller para en tik för första gången om tiken hunnit fylla 7 år och inte haft valpar sedan tidigare. För tikar som är 7 år eller äldre och haft en valpkull tidigare krävs ett veterinärintyg före parning.

Uppföljning: Dessa åldersgränser följs av uppfödarna i vår ras och endast en tik under 18 månaders ålder har använts i avel under den senaste femårsperioden.

För att undvika matadoravel, d.v.s. att en hund dominerar avelsmässigt inom rasen rekommenderar SKK:s att ingen hund ska ha fler avkommor under sin livstid än 25% av antalet valpar som genomsnittligt registreras under ett år. Genom att använda fler avelsdjur minskar man risken för att utarma den genetiska variationen inom rasen. Detta är särskilt viktigt för de numerärt små raserna. Därför är inte önskvärt att samma kombination upprepas flera gånger vilket har skett inom rasen ett flertal gånger under de senaste åren.

Ex. under åren 2009-2015 registrerades 228 hundar, inklusive importerna. Baserat på dessa siffror kan ett riktmärke vara att ingen mastiff bör producera fler än ca 8 valpar ($152/7 \times 0,25$).

Under åren 2009-2015 användes 26 hanar och 25 tikar i avel. Dessa lämnade totalt 198 valpar efter sig fördelade på 34 kullar.

Mål

- Att öka kunskapen av avel och uppfödning hos uppfödare och hanhundsägare.
- Att hålla inavelsgraden på fortsatt låg nivå och ej gå över 2% för hela rasen beräknat på 5 generationer.
- Att undvika upprepningar av kombinationer

Strategier

- Att en hund vid dennes avelsdebut inte bör producera fler än 2 kullar (max ca 8 valpar) under 1 år. En utvärdering av avkommorna bör göras innan hunden går i fortsatt avel.
- Att inte använda närbesläktade avelsdjur.
- Att verka för att fler hanhundar används i avel.
- Att använda äldre hanar i avel, genom det förlängs generationsintervallen

Hanar använda i avel under åren 2009-2015

Reg nummer	Hundens namn	Mellan 2009-2015		Totalt	
		Antal kullar	Antal valpar	Antal kullar	Antal valpar
S59728/2009	Emile De La Basse Roche	3	18	3	18
S49217/2005	Chevelu Easter Surprise	3	16	8	48
S48234/2006	Festus Of Seven Oaks	2	18	3	19
SE22584/2011	Zondor's Sir Charming Savesco	2	15	2	15
N25158/06	Camastiff's Charming Challenger	2	13	2	13
S58711/2006	Atlasdogs Halimedes	2	10	2	10
S22712/2005	Räkan	1	12	1	12
S21270/2009	Farm Of Snoring Dog Herkules	1	10	1	10
S47225/2007	Bassmass Kossoff	1	8	1	8
S61584/2007	Ugly Dog Skalle Per	1	8	1	8
S49915/2004	Didalls Harmony	1	7	1	7
S43534/2005	Komandorans MR Tamburine Man	1	7	1	7
FI40659/11	Wakonda's Hiamovi	1	6	1	6
SE31300/2014	Ruben	1	6	1	6
DK13032/2008	Sandö's Ruben	1	6	1	6
DK11255/2000	Wileyways Conrad	1	5	2	14
S48975/2005	Vestmastiffs Bulle	1	5	3	18
S43533/2005	Komandorans Black Jack Davey	1	4	2	10
S12344/2008	Maxt Out's Blood Red Sandman	1	4	1	4
SE64189/2010	Komandorans Candy Man	1	4	1	4
DK22039/2007	Terenzio's Balthazar	1	4	1	4
S26975/2008	Cyberus Aces High	1	3	1	3
DK12830/2013	Hugedogge Eddie	1	3	1	3
DK21583/2005	Woodmark's Jackson The Hugedog	1	2	1	2
S63427/2009	Komandorans Fernando	1	2	1	2
NHSB2899256	Bardolynn's Ignacio	1	2	1	2

Tikar använda i avel mellan 2010-2015

Reg nummer	Hundens namn	Mellan 2009-2015	Totalt
------------	--------------	------------------	--------

		Antal kullar	Antal valpar	Antal kullar	Antal valpar
S60046/2006	Thorarps Jonna	2	23	2	23
SE59467/2010	Ugly Dogs Freja	3	21	3	21
S51238/2005	Ugly Dog Madonna	3	15	4	21
S44046/2009	Thorarps Nora	1	12	1	12
SE11732/2011	St Patrick's Past Present Andfuture	2	12	2	12
S39197/2006	Komandorans Samba De Sausalito	2	11	2	11
S44042/2009	Thorarps Nelly	2	10	2	10
S49128/2007	Komandorans Penny Lane	2	9	2	9
S26976/2008	Cyberus In Vogue	1	8	1	8
S44049/2009	Thorarps Nanny	1	8	1	8
S60042/2006	Thorarps Isadora	1	7	1	7
S65349/2009	Diamond-Pearl Assisi	1	7	1	7
S64606/2006	Sluggolina	1	6	2	10
S12341/2008	Maxt Out's Black Betty Bam- Ba-Lam	1	6	1	6
SE49418/2011	Wakonda's Hell Sveahovs Asynja	1	6	1	6
SE62374/2011	Gaily Tail Baton Rouge Louisiana	1	6	1	6
S12269/2006	Dibest Swedish Lady	1	5	2	11
S48031/2007	Doris Day From Big Boys Club	1	4	1	4
S26035/2008	Ca Ba Ma's Miss Chevy	1	4	1	4
S61572/2008	Millennium Mastiffs Grendel	1	4	1	4
SE58438/2011	Komandorans Sanna	1	4	1	4
S66547/2007	Gwenwhyfar Golliwog	1	3	1	3
SE61341/2011	Komandorans Cecilia	1	3	1	3
S39194/2006	Komandorans Con Santana	1	2	1	2
SE58441/2011	Komandorans Isabella	1	2	1	2

Antalet barnbarn ger en vägledning över vilka djurs gener som fått stor spridning i rasen genom att deras avkommor i stor utsträckning gått vidare i avel. Enligt genetiker kan ett riktmärke vara att ingen hund bör tillåtas ha mer än dubbelt så många barnbarn som det rekommenderade antalet avkommor, vilket med de fem senaste årens genomsnittliga registreringssiffror innebär maximalt ca16 barnbarn.

Avelsstruktur: svenska barnbarn för hanhundar och tikar

Hanhundar med mer än 10 barnbarn

Reg nr	Hundens namn	Födelseår	Avkommor*	Barnbarn*
S49217/2005	Chevelu Easter Surprise	2005	48	55
S23955/94	Mastdoch Southern Cross	1993	34	54
S12043/99	Zarov The English Edition	1998	33	51
S28978/92	Bamse	1992	29	51
S17386/93	Nice Eyes Wild Willie	1993	6	50
S15402/99	Chevelu Blaze	1998	15	45
S25991/2000	Thorarps Allan	2000	15	44
S18278/2000	Proudfoots Gwaihir The Windlord	2000	8	42
S10860/2000	Lancelot Knight From The Black Mask	1999	28	42
N09933/94	Titano's Sultne Sigurd	1994	2	30
DK11255/2000	Wileyways Conrad	2000	14	30
S48234/2006	Festus Of Seven Oaks	2005	19	30
S57670/96	Zee B Black Jack	1993	15	26
S48134/2002	Kumormai Brave Hearted	2002	15	21
N10888/98	Star Mastino's Lord Tigrerad Nels	1998	20	19
N30477/92	Titano's Stilige Stig	1992	9	18
KCAC03624201	Santmichal Calaf	2002	9	18
S48975/2005	Vestmastiffs Bulle	2005	18	18
S31212/90	Thorarps Pontus	1990	11	16
S23175/97	Ugly Dog Quick-Step	1997	0	13
N06406/05	Ol'norse Bergtroll Breiskjegg	2005	0	13
DK11267/2004	Bearhill Rocky	2004	2	13
DK13016/2008	Ivanhoe Of Seven Oaks	2006	0	13
DK11241/2004	Wileyways The Thunder Rolls	2003	16	13
S37027/98	Thorarps Felix	1998	6	13
S50710/2002	Thorarps Dag	2002	12	12
S14864/2002	Ugly Dog Birk	2002	8	11

* Siffran avser svenska avkommor och svenska barnbarn

Tikar med mer än 10 barnbarn

Reg nr	Hundens namn	Födelseår	Avkommor*	Barnbarn*
S20634/94	Hilma	1994	7	65
S13139/97	Ladylufs Kuriosa	1996	23	57
S28899/95	Thorarps Rebecca	1995	29	51
S25998/2000	Thorarps Agnes	2000	8	42
S23177/97	Ugly Dog Queen Elisabeth	1997	23	33
S26001/2000	Thorarps Amalia	2000	21	33
S55958/98	Ugly Dog Sobella	1998	28	32
S47718/91	Thorarps Alfild	1991	14	31

S60046/2006	Thorarps Jonna	2006	23	30
S10190/2003	Bassmass Conceptual Art	2002	18	30
S18527/2002	Thorarps Clara	2002	3	30
S51238/2005	Ugly Dog Madonna	2005	21	29
S28891/95	Thorarps Dagmar	1995	2	23
S14882/92	Thorarps Berta	1991	7	22
S57714/91	Gildasan Top-O-The Pops	1990	3	21
S30586/2000	Ugly Dog Tilda	2000	15	21
NHSB2170158	Indian Maid From The Black Mask	1998	0	21
S56335/94	Alvedor's Celegorm	1994	8	19
S20627/94	Hulda	1994	11	16
S22626/2001	Dida	2001	12	14
S44312/96	Silpion's Miranda	1996	6	13
FI30170/09	Wakonda's Gabrielino	2009	0	12
S22630/2001	Tova	2001	12	12
N33876/90	Bulliff Titanos Tiara	1990	0	11
S37363/2004	Thorarps Gördis	2004	20	11
S22624/2001	Sol	2001	8	11

* *Siffran avser svenska avkommor och svenska barnbarn*

Hälsa

Mastiff har under de senaste åren ökat i popularitet. Många nya uppfödare börjar med rasen och därför är det viktigt att utveckla en avelsstrategi som utgör riktlinjer för såväl uppfödare som hanhundsägare.

Mastiffen är en stor och tung hund och det förekommer såväl ledproblem såsom hudproblem. Höft- och armbågsledsdysplasi, HD och ED, är vanligt hos många, framförallt storvuxna, hundraser. HD och ED diagnostiseras genom röntgen. För att registrera en valpkull krävs av SKK att föräldradjuret har registrerad HD-status vid 18 månaders ålder.

Antalet HD-röntgade hundar är litet jämfört med antalet registrerade hundar per år

Födelseåret anges

Diagnos	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
HD grad A	2 (33,3 %)	3 (30,0 %)	4 (50,0 %)		5 (29,4 %)	3 (15,8 %)	2 (15,4 %)	10 (47,6 %)
HD grad B	1 (16,7 %)	4 (40,0 %)	1 (12,5 %)	7 (46,7 %)	4 (23,5 %)	4 (21,1 %)	7 (53,8 %)	2 (9,5 %)
HD grad C	2 (33,3 %)	3 (30,0 %)	1 (12,5 %)	4 (26,7 %)	7 (41,2 %)	9 (47,4 %)	2 (15,4 %)	7 (33,3 %)
HD grad D	1 (16,7 %)		2 (25,0 %)	3 (20,0 %)	1 (5,9 %)	3 (15,8 %)	2 (15,4 %)	2 (9,5 %)
HD grad E				1 (6,7 %)				
Totalt antal undersökta	6	10	8	15	17	19	13	21
Snittålder för undersökning (månader)	45	37	25	22	32	29	23	25
Antal födda	28	28	19	31	49	38	52	53

Diagnos	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
HD grad A	3 (20,0 %)	4 (20,0 %)	3 (21,4 %)	1 (33,3 %)	2 (15,4 %)	3 (50,0 %)	3 (17,6 %)	1 (20,0 %)
HD grad B	5 (33,3 %)	7 (35,0 %)	3 (21,4 %)	1 (33,3 %)	5 (38,5 %)	1 (16,7 %)	6 (35,3 %)	1 (20,0 %)
HD grad C	6 (40,0 %)	6 (30,0 %)	4 (28,6 %)	1 (33,3 %)	2 (15,4 %)	2 (33,3 %)	6 (35,3 %)	2 (40,0 %)
HD grad D	1 (6,7 %)	3 (15,0 %)	4 (28,6 %)		3 (23,1 %)		2 (11,8 %)	1 (20,0 %)
HD grad E					1 (7,7 %)			
Totalt antal undersökta	15	20	14	3	13	6	17	5
Snittålder för undersökning (månader)	29	23	22	37	25	26	24	24
Antal födda	38	54	36	18	33	13	81	17

Diagnos	2013	2014
HD grad A		1 (100 %)
HD grad B		
HD grad C	1 (100 %)	
HD grad D		
HD grad E		
Totalt antal undersökta	1	1
Snittålder för undersökning (månader)	22	22
Antal födda	10	16

Föräldradjur														
Kombinationer HD grad		2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
A	A					1				2		1	2	2
A	B	1		2						3	2			
A	C		1	1		1	1			2				1
A	D					1		2						
B	B	1	2		1	1		1		1	1			
B	C	1	1	2	1		1		1	2				
B	D		1							1				
C	C	1				1	1							
C	D	1												
D	ua	1												
ua	ua	1												
okänt	A							1		1	1		1	1
okänt	B	1	1	1	1				1					
okänt	C	1				1		1						1
okänt	D				1									1
okänt	okänt		1		2	1	2		1	1				

Tidigare strategi angående höftledsdysplasi (HD)

Svenska Mastiffklubben föreslog en höjning av andelen HD-röntgade hundar till 70 % på en femårsperiod, detta nåddes tyvärr inte.

Uppfödarna skulle informera sina valpköpare vikten av att HD-röntga sina hundar vid 18-månaders ålder.

Mål

- Att 30 % av de registrerade hundarna på en 5-årsperiod 2014-2019 röntgas för känd HD status.

Strategi

- Hundar som har kliniska problem skall ej gå i avel
- Att hundar som är behäftade med HD skall endast paras med en hund som har normala höftleder dvs grad A eller B.
- Uppmuntra till att HD-röntga sin hund (även hundar som ej går i avel)

- För att kunna stå med sin kennel på Svenska Mastiffklubbens hemsida har Svenska Mastiffklubben krav på att uppfödarna skall genomföra HD-röntgen på sina avelsdjur, innan parningstillfället för att få en känd status.

Tidigare strategi angående armbågsdysplasi (ED)

Svenska Mastiffklubben föreslog en höjning av andelen ED-röntgade hundar till 70 %, detta mål har ej gått att uppnå. Uppfödarna skulle informera sina valpköpare att ED-röntga sina hundar vid 18-månaders ålder. Svenska Mastiffklubben rekommenderade att hundar som skulle gå i avel skulle ha känd status ED. Att uppfödarna förhör sig om ED status på tilltänkt hanhund för att ej dubbla problemet.

Antalet och resultat av ED-röntgade hundar mellan åren 1997-2014

Diagnos	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
ED ua (0)	8 (57,1 %)	8 (72,7 %)	3 (50,0 %)	8 (61,5 %)	13 (100,0 %)	14 (82,4 %)	10 (76,9 %)	15 (78,9 %)
ED grad 1	1 (7,1 %)	2 (18,2 %)	2 (33,3 %)	4 (30,8 %)		1 (5,9 %)	3 (23,1 %)	1 (5,3 %)
ED grad 2	3 (21,4 %)	1 (9,1 %)				1 (5,9 %)		3 (15,8 %)
ED grad 3	2 (14,3 %)		1 (16,7 %)	1 (7,7 %)		1 (5,9 %)		
Totalt antal undersökta	14	11	6	13	13	17	13	19
Snittålder för undersökning (månader)	28	22	27	21	31	25	21	23
Antal födda	28	28	19	31	49	38	52	53

Diagnos	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
ED ua (0)	11 (84,6 %)	9 (75,0 %)	9 (75,0 %)	1 (50,0 %)	7 (87,5 %)	2 (40,0 %)	11 (68,8 %)	3 (60,0 %)
ED grad 1	2 (15,4 %)	2 (16,7 %)	3 (25,0 %)	1 (50,0 %)	1 (12,5 %)	2 (40,0 %)	4 (25,0 %)	2 (40,0 %)
ED grad 2						1 (20,0 %)	1 (6,3 %)	
ED grad 3		1 (8,3 %)						
Totalt antal undersökta	13	12	12	2	8	5	16	5
Snittålder för undersökning (månader)	23	22	22	36	26	27	24	24
Antal födda	38	54	36	18	33	13	81	17

Diagnos	2013	2014
ED ua (0)	1 (100 %)	
ED grad 1		
ED grad 2		
ED grad 3		1 (100 %)
Totalt antal undersökta	1	1
Snittålder för undersökning (månader)	22	22
Antal födda	10	16

Strategi

- Hundar som har kliniska problem skall ej gå i avel.
- Att hundar som är behäftade med ED skall endast paras med ”fri” hund.
- Uppmana uppfödare, hundägare att ED-röntga sina hundar.

- För att kunna stå med sin kennel på Svenska Mastiffklubbens hemsida har Svenska Mastiffklubben krav på att uppfödarna skall genomföra ED-röntgen på sina avelsdjur, innan parningstillfället för att få en känd status.

Mål

Att 30 % av de registrerade hundarna under perioden 2013-2018 röntgas för känd status på ED.

Knäledsproblem

I försäkringsstatistik från Folksam framkom att Mastiffen har kors-och ledbandsproblem.

Tidigare strategi

Svenska Mastiffklubben rekommenderade att föräldradjuret skall röntga sina knäleder innan parning samt att uppfödare förhör sig om knäledstatus på tilltänkt hanhund för att ej dubbla problemet.

Enkät 2013

Korsband, knä och rörelser. 24 % av tikarna uppgavs ha problem med korsband och knä. 5 % av hanhundarna visade detsamma.

16 % av tikarna och 15 % av hanhundarna uppgavs ha "osunda rörelser". I svaren beskrevs att detta hade med hälta att göra med, korsband en hund rörde sig osunt på grund av för raka bakben

Strategi

- Hundar som har kliniska problem skall ej gå i avel
- Att hundar som är opererade för knäleds- och korsbandsskada bör ej gå i avel
- Uppmana/rekommendera uppfödare, hundägare att knäledsröntga sina hundar i samband med HD & ED röntgen
- Uppmuntra till att knäledsröntga sin hund (även hundar som ej går i avel)

Klubben uppmanar sina uppfödare att informera valpköparna om vikten av rätt utfodring av den växande valpen och unghunden för att minska risken för ledproblem.

Hud- och ögonproblem

I hälsoenkät och försäkringsstatistik Folksam har framkommit att andelen mastiffer har förhållandevis mycket ögonproblem såsom entropion, ektropion och andra ögonlocksproblem. Samma gäller för, ögoninflammationer, öronproblem, klåda och hudirritationer

Svenska Mastiffklubben rekommenderade att uppfödare förhör sig om ögonproblem och öronproblem på tilltänkta täckhundar, för att inte dubbla problemen.

Läs mer om Ögats Adnexa (strukturer kring ögat) på SKKs hemsida:

<http://www.skk.se/sv/uppfodning/halsa/halsoprogram/Omradet-runt-ogat/>

Enkät 2013 på hud-ögon problem

Framkommer av hälsoenkät 2013 att 44 % av tikarna hade råkat ut för hudproblem, våteksem och klåda, bland hanhundarna hade 30 % råkat ut för hudproblem, samma åkommor som tikarnas. Ögonproblem visade sig vara väldigt få drabbade individer, enbart 10% av tikarna och 15% av hanhundarna hade råkat ut för någon ögonåkomma.

Mål: Att minska antalet hundar med ögon-, hud- och öronproblem.

Strategi

- Informera uppfödarna och hundägarna om ovannämnda problem och hur huvudets anatomiska detaljer påverkar ögon och öronhälsan.
- Fortsatt uppföljning av ögon-, hud- och öronproblem med hjälp av enkäter och utställningskritiker
- Att inte para individer som har återkommande problem med hud, öron och ögon.

Sammanfattning av Hälsoenkäten 2013

Sammanställningen gjord av Maria Bendtsen Kronkvist

Att sammanställa hälsoenkäten var en högst angenäm utmaning. 45 st. enkäter besvarades, cirka 300 stycken skickades ut vilket ger ett bortfall på ca 85 %. Dock skall det tilläggas att förra året besvarades ca 20 st. enkäter och i år 45 st. Det är en mycket bra siffra jämfört med i fjol och vill vi se det med statistik så har vi alltså ökat deltagandesiffran med över 100 % detta år.

Ja, som sagt var, ingen evidens på denna sammanställning av enkäter, men vi kan ändå använda resultatet av denna hälsoenkät. Och med anledning av att vi faktiskt har uppgifter om 45st mastiffer i sammanställningen så medför detta att denna undersökning troligtvis är den största undersökningen 2013 gjord gällande Engelska Mastiffer i Sverige.

Antal, Kön och Ålder

Antal mastiffer som deltog var 45 st. Av dessa var 20 st. hanar och 25 st. tikar. Den äldsta mastiffen var född 2003 och därmed 10 år 2013. De yngsta mastifferna var födda 2012 och de var fyra st. Den största gruppen av tikar (20 %) som deltog var födda 2011, och 30 % av hanarna var födda 2009.

Färg, vikt och utfodring

Fawn är den vanligaste färgen idag, enligt enkäten är 51 % av Sveriges mastiffer idag fawnfärgade. Tikarna vägde mellan 50-99 kg, och hanarna vägde mellan 40-119 kg. Här skall man självklart ha i åtanke att de mastiffer som är födda 2012 väger mindre än de äldre hundarna. Ser vi bort från de unga mastifferna, kan man utläsa att den största gruppen av tikarna i Sverige väger mellan 70-79 kg (52 %), hos hanarna är det lika många som väger mellan 70-79 kg (30 %) som hanar som väger mellan 90-99 kg (30 %). Resten är utspridda över de andra viktklasserna. Det framgår också tydligt i enkäten att det vanligaste sättet för oss att utfodra våra mastiffer på är två gånger per dag, morgon och kväll. Men frågan som gällde vilken mat vi gav till våra mastiffer kan bara uttryckas på ett sätt – Alla gör olika. Av de 45st enkäter som inkom, fanns det 34st olika svar på frågan, dock kan vi se att mer än 60 % får torrfoder.

Motion

Helt klart är det så att vi motionerar våra mastiffer med promenader, alltifrån korta 15 minuter per dag till de som promenerar upp till två timmar per dag. En sak har vi alla gemensamt, fri motion i trädgården eller på tomten.

Höftledsröntgen

Det visade sig att 72 % av tikarna var höftledsröntgade och 50 % av hanarna. Svaren på varför man valt att inte röntga var övervägande beroende på att man inte sett några tecken till problem samt att man hunden inte var tillräckligt för att röntga, men det fanns med i planeringen för framtiden.

Ägarnas förväntningar

100 % av tik ägarna ansåg att deras mastiff uppfyllde deras förväntningar, 90 % av hanhundsägarna instämde. Om man i helhet ansåg att mastiffen var en sund och frisk hund svarade sammanlagt 81 % Ja på.

Hud- och Ögonproblem

44 % av tikarna och 30 % av hanhundarna hade haft hudproblem, det vanligaste var våteksem och klåda.

Ögonproblemen: 10 % av tikarna och 15 % av hanarna hade råkat ut för ögonåkommor.

Skelett, kramper

Gällande skelettproblem visade sig att 8 % av tikarna och 8 % av hanarna hade problem. 8 % av tikarna men inga hanar rapporterades ha haft kramper.

Korsband, knä och rörelser.

24 % av tikarna uppgavs ha problem med korsband och knä. 5 % av hanarna visade detsamma. Det som i textade svar visade sig var att övervägande del av de som hade problem var orsakat av olyckor.

16 % av tikarna och 15 % av hanarna uppgavs ha ”osunda” rörelser. I svaren beskrevs att detta hade med håla att göra, korsband samt en hund som rörde sig osunt på grund av för raka bakben.

Magen

Att ha problem med magen visade sig vara en väldigt liten skara som var drabbade. Enbart 8 % av tikarna och 5 % av hanarna hade problem med magen. De som svarade i text beskrev att deras mastiffer ibland hade problem med lös mage då de reagerade på foder. Enbart 8 % av tikarna hade varit med om magsäcksomvridning, ingen hanhund hade drabbats då enkäten besvarades.

Andra åkommor

I fritext fick man svara om det fanns andra åkommor som inte tagits upp i enkäten. Följande beskrevs:

HANE

Producerar inget brosk i armbågarna – Ärftligt

Atopi – luftburen allergi och foderallergi

Lite problem med öroninflammation

Förträngning av kotkanalen till följd av artros (pålagringar) i ländkotans leder.

Diskbräck på äldre dagar

TIK

Autoimmunsjukdom – brist på vasopressin (njurproblem)

Livmoderinflammation

Äggledarinflammation

Öroninflammation, avslitet senfäste

Multiresistenta Stafylokock bakterier

Uppfödarna

På frågan - Som hundägare tycker du att du får/ fått det stöd och den information av din uppfödare som du önskat/önskat? – svarade 76 % av tik ägarna och 75 % av hanhundsägarna Ja.

Mastiffklubbens och styrelsen

På frågan - Om du är medlem I Svenska Mastiffklubben, har du fått den information, stöd hjälp eller annat du önskar/önskat? – svarade 48 % av tikarnas ägare Ja och 70 % av hanhundsägarna Ja.

Del 2 som var riktad till uppfödare.

Vi missade att ställa frågor som riktade sig till en tidsperiod. Vi frågade uppfödarna om deras tik hade blivit parad och om den fött med kejsarsnitt eller på vanligt sätt. Det som hände med svaren var att man svarade att tiken blivit parad. Men när? Det vet vi tyvärr inte.

Parning och valpning

71 % svarade att deras tik blivit parad normalt. 28 % hade fött sina valpar normalt och resten svarade att deras tikar förlösts med kejsarsnitt.

Öppen bukhåla och navelbräck

Ingen av de som fått valpar och som svarade på enkäten hade fått valpar med navelbräck eller öppen bukhåla.

Rasspecifika avelsstrategier/grundregler

100 % av uppfödarna som besvarat enkäten hade tagit del av SMK:s rasspecifika avelsstrategier. Likaså hade 100 % av uppfödarna som besvarat enkäten tagit del av SKKs grundregler för avel och uppfödning?

Mastiffklubben

49 % av uppfödarna som besvarade enkäten svarade att de tyckte att de får/fått det stöd/information de behöver från Svenska Mastiffklubben.

Kommentarer

Även i denna del inkom flera kommentarer. Dessa publicerades i MastiffBladet under 2014. Ett stort tack till alla som deltog i enkätundersökningen! Ni som missade att svara på enkäten av en eller annan anledning– det kommer en ny chans nästa gång!

Mentalitet

Mastiffens temperament ska vara lugnt, den ska ha ett jämnt humör, ej visa rädsla eller skygghet

Då ännu få hundar genomgått BPH, kan vi ta utställningskritiker till hjälp att dokumentera mentaliteten genom att gå igenom utställningskritikerna 3-5 år med hänsyn till hundarnas uppförande på utställningar

Raser som genom sitt ursprungliga användningsområde kan förväntas ha t ex stark vaktinstinkt och/eller stor misstänksamhet mot främmande personer medför ett särskilt ansvar för såväl uppfödare som hundägare. SKK & SBHK anser därför att individer av dessa raser bör genomgå, Beteende- och personlighetsbeskrivning hund, BPH alternativt Mentalbeskrivning hund, MH.

Hundarnas resultat registreras och redovisas officiellt och bör utgöra ett underlag i avelsarbetet.

MH

Födelseår anges

Sammanställning per år	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Antal födda	49	38	52	53	38	54	36	18	33	13	81	17	10	16

Känd mental status	2	-	1	1	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-
varav - hanar	2	-	-	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
- tikar	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Ägare avstår skott	1	-	-	-	-	1								

En hund har genomgått BPH 2012 samt 1 hund 2015

Strategi

- Uppmana/rekommendera uppfödare och valpköpare att BPH-beskriva sina hundar.
- Då ännu få hundar genomgått BPH, kan vi ta utställningskritikerna till hjälp för att dokumentera mentaliteten genom att gå igenom utställningskritikerna 3-5 år med hänsyn till hundarnas uppföranden på utställningarna.
- Att Svenska Mastiffklubben arrangerar BPH i samband med klubbutställning
- Att ej använda hundar som är dåligt mentalt i avel

Mål

Att minst 15 hundar ska ha genomgått BPH under kommande 5-årsperioden.

Exteriör

Statistik gjord från SMK:s specialutställningar från 2008 - 2014

Som framkommer från kritiker från Svenska Mastiffklubbens utställningar är det mest påpekande från domarna att våra hundar har dåliga bakställ, tunna benstommar, smala enkla huvuden, ljusa öppna ögon, nospartiet önskas kraftigare och mindre överrynkade och skinniga.

Strategi

- Fortsätta med uppföljning av kritikerna från våra klubbutställningar
- Att undvika parningar med avelsdjur som har samma problem med dåliga benstommar, smala enkla huvuden, ljusa ögon, för klent nosparti och är för överrynkade och skinniga

Mål

Att avla fram hundarna med förbättrad exteriör och utan överdrifter som äventyrar hälsan enligt ovan.

Utställningschampionat

	Svenskt		Nordisk		Internationellt	
år	Hanar	Tikar	Hanar	Tikar	Hanar	Tikar
2006	3	4				
2007	4	3	1		1	
2008	4	6	1	1		
2009	8	4			1	1
2010	6	4	1			
2011	5	3	1		2	

2012	4	2			1	
2013	6	2				
2014	6	4	2			

Särskilda rasspecifika domar-anvisningar (SRD)

Mastiffen tillhör rasen som är stor och tung. Det är av största betydelse att inte de har groteska dimensioner eller är överviktiga. Det är viktigt att de har sunda och stark kropps konstruktion, så att de kan bära upp den rastypiska tunga kroppen och huvudet i enlighet med standardens krav.

Mastiffen måste kunna röra sig utan synbar ansträngning eller besvär.

Rosslande andhämtning, allt för tungt hängande huvud är heller inte normaltillstånd.

Mastiffen har rikligt med och löst liggande hud som dock aldrig får överdrivas och förorsaka hud-, ögon eller läpp problem. Huden ska vara frisk och utan tecken av irritation

Fransysk benställning, och veka handleder, ko hasighet eller frånvaro av vinklar i bakstället är inte normal tillstånd i rasen.

I rasen förekommer riskområden som:

- **Bakställ:** Överbyggdhet, mycket branta kors och för raka bakbensvinklar kan leda till osunda besvärande rörelser.
- **Andning:** Andningsbesvär (ljudliga, öppen mun) som kan förknippas med trånga luftvägar på grund av alltför kort nos, otillräckligt utrymme i svalget och/eller knipta näsborrar.
- **Hud:** Irriterad och missfärgad hud
- **Lösa ögonkanter**

Leta efter stark kraftfull sund konstruktion som ska bära upp den kraftiga kroppen, den grova benstommen och på ett typiskt sätt lyfta upp det massiva tunga huvudet. Rörelserna skall vara sunda och utan besvär

Mål

- Att avla fram hundarna med förbättrad exteriör och utan överdrifter som äventyrar hälsan enligt ovan.

Strategi

- Uppföljning av SRD kommentarerna skall göras årligen och redovisas i årsmöteshandlingarna och i MB
- Ta särskild hänsyn till SRD-problemen vid val av avelsdjur.

Det fortsatta arbetet

RAS-dokument skall vara ett levande dokument, som Svenska Mastiffklubben successivt utvärderar. Arbetet med RAS-dokumentet kommer att fortskrida och redovisas för medlemmarna enligt följande:

- Hälsoenkät skickas ut vart 5:e år sänds åter till avelskommittén och redovisas därefter i MastiffBladet.
- Inavelsgraden för varje registrerad kull publiceras 1 gång per år i MastiffBladet.
- Vart 5:e år göra en uppföljning av hur många hundar som röntgats för HD & ED.
- HD-röntgade hundar publiceras i MastiffBladet.
- ED-röntgade hundar publiceras i MastiffBladet.
- BPH och MH beskrivna hundar publiceras i MastiffBladet.
- Svenska Mastiffklubben skall hålla uppfödarkonferens minst vart 5 år.

Faktaunderlag och förankring för revidering av RAS

Vi utformade och skickade ut en enkät i MastiffBladet nr. 1 2013 till klubbens 42 medlemmar samt gjorde enkäten tillgänglig för nerladdning på SMK hemsida. Enkäten skickades även ut till 250 Mastiffägare som ej var medlemmar i SMK, registret fick vi av SKK. Insamling och sammanställning av svaren genomfördes under sommaren 2013. Arbetet med nya RAS påbörjades i början av 2014 i samarbete med avelskommittén och styrelsen.

Av de 292 enkäter som skickade ut fick vi tillbaka 45 stycken enkätsvar tillbaka. Delar av enkäten var endast avsedd för uppfödare och svar från 8 stycken uppfödare erhöles.

Resultaten är redovisade för 20 hanhundar och 25 tikar. Den äldsta Mastiffen var född 2003 och därmed 10 år 2013. De yngsta tikarna var födda 2012, de var 4 st. Den största gruppen av tikar som deltog var födda 2011, 20 % och hanhundarna var födda 2009, 30 %.

Vi har ingen statistik att redovisa från något försäkringsbolag. Det vi idag kan använda för att redovisa rasens sjukdomar är resultaten från enkäten samt hälsoundersökningarna från SKK:s avelsdata.

2008-års skickades ut enkät som endast vände sig till medlemmar i SMK, endast 17 stycken deltog , vilket gjorde att underlaget var för litet för att kunna göra en sammanställning av hälsoläget på rasen.

RAS har skickats ut till alla uppfödare samt publicerats på klubbens hemsida och Facebook sida för medlemmarna där de kunnat kommentera RAS.

När arbetet är blivit godkänt av avelskommittén styrelsen, SBHK samt samt fastställts av SKK/AK kommer den att publiceras på Svenska Mastiffklubbens hemsida, Facebooksida samt skickas ut till samtliga uppfödare av rasen. Tidigare RAS finns publicerat på SMK hemsida.

Hälsoenkät tillställd ägare till mastiffer födda 2003- 2013

Historiken skriven av Harrieth Sandberg, publicerad i SSD-Bladet 1994

Mastiffen utveckling i England skriven av Kristina Lundberg, publicerad i SSD-Bladet 1994

Mastiffens utveckling i Sverige från 1900-talet tom 1984 skriven av Kåre Konradsen samt från SKK arkiv.

Hälsoenkäten sammanställt av Maria Bendtsen Kronkvist

Harrieth Sandberg sammanställt RAS tillsammans med övriga i avelskommittén

Källor:

SKK avelsdata, Hälsoenkät samt försäkringsstatistik från Folksam

Lycka till med avelsarbetet!

Utlåtande över RAS för mastiff

Undertecknad har på uppdrag av SKK/AK granskat Svenska Mastiffklubbens rasspecifika avelsstrategi.

RAS-dokumentet inleds med en policyförklaring och ett omfattande historiskt avsnitt, där utvecklingen i England från slutet av 1800-talet fått stort utrymme och utvecklingen i Sverige från mitten av 1900-talet speglas genom en redogörelse för importerna till vårt land. Under rubriken Nuläget presenteras delar av Per-Erik Sundgrens analys över aveln med mastiff (Observera att källan bör anges inom parentes efter rubriken eller efter textavsnittets slut) och därefter följer andra delar av underlagsmaterialet rörande främst hälsa. Strategin är samlad sist i dokumentet under rubriken Framtiden. Allra sist finns en redogörelse över hur klubben arbetat fram RAS samt en lista på underlagen. Det framgår att klubben på ett tillfredsställande sätt har förankrat sitt arbete bland medlemmarna.

RAS-dokumentet är innehållsrikt och gediget och visar att klubben haft ambitioner att verkligen arbeta igenom underlagen. Detta framkommer särskilt i resonemangen kring hälsoenkäten och försäkringsstatistiken (rubriken Analys bör dock ändras till Sammanfattande analys av hälsoläget och avsnittet Exteriör med tillhörande diagram bör flyttas och sättas under den tidigare rubriken Exteriör och mentalitet).

Kapitlet Framtiden utgör den egentliga strategin. Den upptar för varje rubrik (ögon, öron osv) en sammanfattning av bakgrunden och därefter kommer rekommendationer och ”bör”-satser. Denna utformning kommer möjligen att försvåra en utvärdering eftersom den är något oprecis. En tydligare uppställning av mål (vart man vill komma) och strategi/åtgärd (hur man ska komma dit) hade varit en fördel. Jag vill dock framhålla att klubben tänkt framåt och gjort upp ett tidsschema för utvärderingen (i huvudsak ska den ske vart tredje år) och en förteckning av informationsrutiner. I det sammanhanget vill jag föreslå att klubben ändå kontinuerligt år för år följer upp och kommenterar resultatet av strategin på så många punkter som möjligt.

Det framgår alldeles klart att klubben har lagt ned mycket arbete på detta omfattande RAS. Med tanke på det och de kvaliteter som finns i innehållet vill jag föreslå ett tillfälligt samarbete för genomgång av dokumentet ur språklig synpunkt.

26 augusti 2005

Märta Ericson

08-269672

martaericson@telia.com

mastiff-